

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Sídlo ústavu: Hroznová 63/2, 656 06 Brno

Oblastní odbor Praha, Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Praha 14.4.2014
čj. ÚKZÚZ 028734/2014

Zpráva č. 3 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 31.3.–13.4.2014

1. Počasí

Na počátku sledovaného období pokračovalo teplé jarní počasí. Teploty příliš nekolísaly. Noční teploty se do 8. dubna pohybovaly od 3 °C až k 9 °C, denní od 16 °C do 22 °C. Poté následovalo výraznější ochlazení převážně denních teplot. Ráno 11. dubna byl naměřen lokální slabý přizemní mrazík, denní teploty nepřesahovaly 11 °C. O víkendu začaly teploty mírně stoupat. Vydutnější dešťové přeháňky zasáhly oblast lokálně v polovině sledovaného období. Intenzita srážek byla místy značně rozdílná. Napršelo mezi 2 až 15 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Ochlazení poněkud zbrzdilo vývoj vegetace a zpomalilo aktivitu škůdců (např. pilatek na slivoních). Porosty ozimů vlivem ochlazení zpomalily v růstu. Další potřebná a vydatná dávka srážek však stále nedorazila. Pole se začínají zbarvovat do žluta postupně nakvétající řepkou, která za sledované období značně pokročila v růstu a leckde je až po pás. Kvetou i hrušně, třešně a jabloně. Jedny z prvních květů se otevřely již na apríla. Začala vzcházet cukrovka. Probíhá setí kukuřice a slunečnice, sází se brambory. V obilninách probíhá chemická regulace plevelů, v řepkách se dokončuje insekticidní ošetření. Ve chmelnicích započal řez a s tím spojené drátkování.

OBILNINY

Porosty obilnin jsou v dobrém zdravotním stavu. Lokálně se projevují problémy se zaplevelením. Porosty ječmene ozimého jsou taktéž v dobrém zdravotním stavu. Zdroje listových chorob většinou zůstaly na spodních, často již odumřelých listech rostlin. Vzcházející jarní porosty vypadají zatím dobře. Je zapotřebí více vláhy.

PŠENICE OZIMÁ (RF 24–32 BBCH)

(čtvrtá odnož viditelná - fáze 2. kolénka, 2. kolénko postižitelné)

Pozorovány slabé výskyty mycelia **obecné krčkové a kořenové hniloby pšenice** (*Cochliobolus sativus*) na lokalitách v okrese Mladá Boleslav (Plužná, 4.4.).

Slabé výskyty **padlí pšenice** (*Blumeria graminis*) zjištěny v okrese Kutná Hora (Církvice u Kutné Hory, 4.4.).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním

termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

V okrese Příbram (Kosova Hora, 3.4.) zjištěny první slabé výskyty **pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)**. Trvalý slabý výskyt zjištěn na listech v okresech Kladno (Kačice, 8.4.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem konidioforů a konidií pyrenoforové skvrnitosti pšenice – pomocí stereoskopické lupy. V RF 31 – 32 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 4., 5. a 6. list shora. Ošetření se doporučuje při výskytu 5 – 50 % listů s výskytem konidií.

Ochrana viz padlí travní na pšenici.

První slabé výskyty **septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** pozorovány v okrese Beroun (Otmíče, 8.4.). Slabé výskyty sledovány na spodních listech v okresech Kladno (Kačice, Zvoleněves, 8.4.), Mělník (Čečelice, 4.4.), Rakovník (Kounov, Přílepy, Senomaty, 4.4.).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Dřepčík obilní (*Phyllotreta vittula*) zjištěn v prvním slabém výskytu dospělců v okrese Rakovník (Rakovník, 1.4.).

První slabé výskyty brouků **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** sledovány v okresech Benešov (Mrač, 4.4.), Beroun (Otmíče, 8.4.), Kladno (Kačice, Podlešín, 8.4.), Kutná Hora (Suchdol u Kutné Hory, 7.4.), Mělník (Čečelice, 25.3.), Mladá Boleslav (Bojetice, 1.4.), Příbram (Kosova Hora, 9.4.) a Rakovník (Kounov, Přílepy, Senomaty, 1.4.). Opakované slabé výskyty brouků zjištěny na listech v okrese Kolín (Lošany, 7.4.). Sledováno poškození listů.

První slabé výskyty brouků **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** sledovány v okresech Benešov (Domašín, 8.4.), Beroun (Otmíče, 8.4.), Kladno (Kačice, 8.4.), Kutná Hora (Suchdol u Kutné Hory, 7.4.), Mladá Boleslav (Plužná, 4.4.), Rakovník (Heřmanov, Hředle, Kounov, 4.4.).

První slabé výskyty vajíček **kohoutků (*Oulema* spp.)** odpozorovány v okresech Benešov (Mrač, 8.4.), Kladno (Kačice, 8.4.) Kutná Hora (Suchdol u Kutné Hory, 7.4.) a Rakovník (Heřmanov, Kounov, Rakovník, Zderaz, 4.4.).

Pozorování vajíček a larev se provádí ve fázi 32-37 BBCH. Pokud je vyhlýchých larev méně než 50 %, pozorování se opakuje po týdnu do doby, než se zjistí 50 % vyhlýchých larev.

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může počet vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vyhlýchých více jak 50 % larev.

Silné ohniskové výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** sledovány na pozemcích v okrese Mladá Boleslav (Bezno, 9.4.).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech ozimů o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem $4 \times 250 \text{ m}^2 = 1000 \text{ m}^2$) a vynásobením 10x.

Ošetření na jaře se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 užívaných východů z nor na 1 ha.

Pozor, ošetřovatel porostu je povinen oznámit použití přípravků pro hubení hlodavců (rodenticidy) tři dny před zahájením aplikace přípravku oprávněnému uživateli honitby a ÚKZÚZ a projednat opatření k ochraně zvěře s oprávněným uživatelem honitby.

JEČMEN OZIMÝ (RF 30–32 BBCH)

(začátek sloupkování: hlavní odnož i vedlejší odnože se zřetelně napřimují a počínají se prodlužovat - fáze 2. kolénka: 2. kolénko postižitelné)

Pozorovány první slabé výskyty **obecné krčkové a kořenové hniloby ječmene (*Cochliobolus sativus*)** v okrese Rakovník (Senomaty, 1.4.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Rostliny vybrané do vzorku se vyryjí i s kořeny.

Ochrana: vyhnout se zbytečně časnému setí ozimů. Podporou rozkladu posklizňových zbytků se omezuje zdroj infekce. Při aplikaci chemické ochrany je výhodnější použít kombinace fungicidů, které mají účinnost i na listové choroby. Aplikaci je nutno provést v růstové fázi 30 až 32 BBCH (tj. počátek sloupkování až fáze 2. kolénka) při napadení 15 až 25 % hlavních odnoží, nebo když více než 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1. sloupnutou pochvou. Aplikací růstových regulátorů je možno redukovat ztráty, které by vznikly případným polehnutím.

První slabé výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** odpozorovány v okresech Benešov (Kladruby u Vlašimi, 8.4.) a Příbram (Kosova Hora, 7.4.). Další slabé výskyty zjištěny v okresech Kutná Hora (Církvice u KH, 4.4.), Praha-východ (Kostelní Hlavno, 4.4.). (Pozorování a ošetření viz pšenice ozimá)

První slabý výskyt **síťovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** zjištěn v okrese Beroun (Chlustina, 4.4.) a Příbram (Kosova Hora, 3.4.). Opakované slabé výskyty pozorovány v okresech Kutná Hora (Církvice u Kutné Hory, 4.4.), Praha-východ (Kostelní Hlavno, 4.4.), Rakovník (Kolešovice, Senomaty, Zderaz, 1.4.).

Zjišťování výskytu síťovité skvrnitosti ječmene se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). Určí se počet rostlin s příznaky výskytu (síťované hnědé skvrny na listech) na listové čepeli a pochvě.

Zahájení ošetření proti síťovité skvrnitosti ječmene se provádí u pozemků při 5 % a vyšším napadení rostlin, od růstové fáze 30. Pozdější zásahy jsou zpravidla kombinací proti komplexu listových chorob. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

První velmi slabý výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** zjištěn v okrese Beroun (Chlustina, 4.4.). Opakované slabé výskyty sledovány v okresech Kladno (Čelechovice, 8.4.) a Rakovník (Kolešovice, 4.4.).

Pozorování spály ječmene se provádí od vytvoření 2. kolénka do začátku metání (32-51 BBCH) a ve fázi 71 BBCH. Kontroluje se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny). Z každé rostliny se vybere jedna průměrně vzrostlá odnož. Ve fázi 32-37 BBCH se hodnotí příznaky napadení na 4. listu shora, ve fázi 39-51 BBCH na 3. listu shora.

Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob obvykle od růstové fáze BBCH 30. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena. Ošetří se porosty, u nichž je ve fázi 32-51 BBCH napadeno 50 a více % listů.

První slabý výskyt **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** nasmykán v porostech v okrese Praha-východ (Kostelní Hlavno, 4.4.).

Pozorování dospělců na jaře (na ozimech počátkem června – většina nymf se přeměnila v dospělé) se provádí ve fázi 33-59 BBCH. Pozoruje se pokud možno za slunného bezvětřného počasí, nejlépe v pozdním odpolední před západem slunce, především na řidších prosvětlených místech porostů. U ozimů se preferují širší okraje ze strany, kde byly ozimy v předchozím roce. Kontroluje se množství dospělců kříška polního na 100 smyků. Kritické číslo je 3-7 dospělců na 100 smyků.

Chemická ochrana na jaře se doporučuje při výskytu 5 a více dospělců na 100 smyků při současném výskytu rostlin s příznaky virů nad 10 % v porostu. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

První slabé výskyty dospělců **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** sledovány v okresech Benešov (Mrač, 4.4.), Beroun (Chlustina, 8.4.), Kladno (Čelechovice, 8.4.), Nymburk (Ostrov, 8.4.), Praha-východ (Kostelní Hlavno, 4.4.), Příbram (Kosova Hora, 3.4.).

a Rakovník (Kolešovice, Senomaty, 1.4.). Opakované slabé výskyty brouků zjištěny na listech v okrese Kolín (Lošany, 7.4.).

První slabé výskyty brouků **kohoutka modrého (*Oulema galleciana*)** sledovány v okresech Benešov (Mrač, 4.4.) a Kladno (Čelechovice, 8.4.).

První slabé výskyty vajíček **kohoutků (*Oulema spp.*)** odpozorovány v okresech Benešov (Mrač, 4.4.), Kladno (Čelechovice, 8.4.), Kutná Hora (Církvice u Kutné Hory, 4.4.), Příbram (Kosova Hora, 7.4.) a Rakovník (Zderaz, 4.4.).

(Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá)

JEČMEN JARNÍ (RF 12–14 BBCH)

(fáze 2. listu: 2. list rozvinutý - pátá odnož viditelná)

První a hned střední výskyty **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** sledovány v okrese Příbram (Kosova Hora, 3.4.). První slabý výskyt pozorován v okrese Benešov (Kladruhy u Vlašimi, 8.4.).

(Pozorování a ošetření viz ječmen ozimý)

Dřepčík obilní (*Phyllotreta vittula*) sledován v prvních slabých výskytech v okrese Kladno (Čelechovice). Pozorování dospělci.

První slabé výskyty dospělců **kohoutků (*Oulema spp.*)** odpozorovány v okresech Kladno (Čelechovice, 1.4.), Kutná Hora (Církvice u Kutné Hory, 4.4.), Mělník (Čečelice, 10.4.) Příbram (Kosova Hora, 3.4.) a Rakovník (Kněžves, 9.4.). První slabé výskyty vajíček sledovány v okrese Kladno (Čelechovice, 8.4.), Příbram (Kosova Hora, 9.4.) a Rakovník (Kněžves, 9.4.).

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 10-13 BBCH)

(viditelné dva šupinaté děložní listy - 3. list se zálistky, úponek plně vyvinutý)

V okrese Beroun (Neumětely, 29.5.) pozorováno střední plošné poškození okrajů listů způsobené dospělci brouků rodu **listopas (*Sitona spp.*)**. První slabé poškození zjištěno v okrese Rakovník (Kolešovice, 4.4.).

Brouci škodí každoročně žírem na vzházejících rostlinách. Obzvláště k velkým škodám dochází, jestliže suché a studené počasí brzdí rostliny ve vzrůstu. Naopak je-li dostatek jarní vláhy, rostliny poškození listů rychle nahradí. Úbytek kořenových hlízek způsobuje snížení výnosů. Larvami poškozené kořeny bývají napadány houbovými chorobami.

Porosty se ošetřují postřikem v období od vzházení do fáze 3-4 pravých listů.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 53-63 BBCH)

(květenství převyšuje horní listy - asi 30 % květů na hlavním stonku kvete)

Pozorována **fytoplazmová metlovitost řepky (*Candidatus Phytoplasma asteris*)** v okrese Rakovník (Hostokryje, 1.4.).

První slabé výskyty **fómového černání stonků řepky (*Leptosphaeria maculans*)** na listech pozorovány v okrese Kladno (Podlešín, 8.4.).

První výskyt imag **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** v Mörickeho miskách zjištěn v okrese Benešov (Mrač, 31.3.). První slabé výskyty dospělců sledovány na květenstvích v okresech Benešov (Poříčí nad Sázavou, 4.4.) a Příbram (Bohutín, 4.4.). Trvající slabé výskyty brouků sledovány na vrcholových květenstvích v okrese Beroun (Otmíče, 8.4.), Kladno (Srby u Tuchlovic, 8.4.), Kutná Hora (Církvice, Suchdol u Kutné Hory, 7.4.), Praha-východ (Konětopy, 10.4.), Kolín (Lošany, 7.4.) a Rakovník (Kolešovice, 8.4.). *Hodnotí se vrcholová květenství 50 rostlin (na deseti místech vždy 5 sousedících rostlin) na obvodu porostu. Hodnocení letové aktivity a prvních náletů se provádí pomocí alespoň jedné žluté misky na porost (asi od konce února nebo počátku března), která je umístěna asi 5 m od okraje pole.*

Cílená chemická ochrana by měla plynule navázat na jarní ošetření v období prvního výskytu zelených pupat. Často stačí ošetření pouze okrajů porostu. Ošetření se doporučuje v růstové fázi, kdy jsou pupata uzavřená, při zjištění 1 až 2 brouků na rostlinu.

První a lokálně až střední výskyty larev **dřepčíka olejového (*Psylliodes chrysocephala*)** zjištěny společně s poškozením listů u bází rostlin v okrese Kolín (Lošany, 7.4.). Trvalý slabý výskyt dospělců zjištěn v okrese Kladno (Srby u Tuchlovic, 8.4.).

První výskyty larev **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** v rostlinách pozorován v okrese Benešov (Mrač, 4.4.). Opakované slabé výskyty dospělců zjištěny v okresech Beroun (Otmíče, 8.4.) a Praha-východ (Konětopy, 1.4.).

První slabý výskyt dospělců **bejlomorky kapustové (*Dasineura brassicae*)** pozorován v okresech Kutná Hora (Nové Dvory u Kutné Hory, 4.4.) a Nymburk (Pátek, 8.4.). Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50 rostlinách. Kritické číslo je 1 samička na 4 rostliny. Chemickou ochranu je vhodné sloučit s ochranou proti krytonosci šešulovému.

MÁK SETÝ (RF 20-24)

(vytváření prvních pravých listů - fáze 3. a 4. pravého listu)

V okresech Beroun (Neumětely, 11.4.) a Rakovník nezjištěny příznaky poškození rostlin **krytonoscem kořenovým (*Stenocarus ruficornis*)**.

Pozorování dospělců probíhá od fáze 10-22 BBCH, pozorování larev v období stonkování 40-49 BBCH.

Porosty se ošetří do fáze 4-5 listů v případě výskytu 3-4 brouků na 1m řádku. Proti larvám na kořenech jsou chemické přípravky neúčinné.

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 01-15)

(hlíza nenarašena – vývin prvních listů)

Zaznamenané vzcházení porostů brambor – Mělník (8.4.), Poděbrady (13.4.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků mandelinky bramborové. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

ŘEPA CUKROVKA (RF 01-13)

(počátek bobtnání, semeno začíná přijímat vodu - 3. list vyvinutý)

Letošní porosty byly zasety velmi brzy. V současnosti v porostech probíhá herbicidní ošetření. Na části ploch je cukrovka již vzešlá.

V okrese Kutná Hora (Nové Dvory u Kutné Hory, 9.4.) pozorovány první slabé výskyty **dřepčíka rdesnového (*Cheatocnema concinna*)** a **dřepčíka řepného (*Cheatocnema tibialis*)**. Sledováno slabé poškození rostlin.

První slabé výskyty dospělců a slabé poškození krčků rostlin způsobené **maločlencem čárkovitým (*Atomaria linearis*)** zjištěno v okrese Kutná Hora (Nové Dvory u Kutné Hory, 9.4.).

CHMEL

CHMEL (RF 07- 08)

(chmelová babka s viditelným stonkem, neořezaná - počátek růstu stonku, chmelová babka ořezaná)

První výskyty **lalokonosce libečkového (*Otiorhynchus liquistic*)** lokálně pozorovány v okrese Rakovník (Kněževes, 7.4.). Střední až silné výskyty sledovány v okrese Rakovník (Kolešovice, Heřmanov, 8.4.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

HRUŠEŇ (RF 56-63)

(viditelné květenství nebo květní poupata, jednotlivé květy se začínají od sebe navzájem oddělovat, ještě uzavřené, fáze zeleného poupěte – 30 % květů otevřeno)

Silný výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** zjištěn v sadu v okrese Mladá Boleslav (Lítkovice u Kněžmostu, 2.4.).

Pozorování hrabošů se provádí v intenzivních výsadbách všech druhů ovocných dřevin, přednostně v mladých výsadbách a ovocných školkách. Jeden vzorek představuje výsadbu (blok) jedné odrůdy o výměře do 10 ha. Na pozemcích větších než 20 ha můžeme počet odpočtů zvýšit.

Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na jaře se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 užívaných východů z nor na 1 ha.

Pozor, ošetřovatel porostu je povinen oznámit použití přípravků pro hubení hlodavců (rodenticidy) nejpozději tři dny před zahájením aplikace přípravku ÚKZÚZ a projednat opatření k ochraně zvěře s oprávněným uživatelem honitby.

JABLOŇ (RF 56-63)

(viditelné květenství nebo květní poupata, jednotlivé květy se začínají od sebe navzájem oddělovat, ještě uzavřené, fáze zeleného poupěte – 30 % květů otevřeno)

První slabý výskyt nymf **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** na poupatech pozorován v okresech Kolín a Mělník (Tismice, 1.4.; Mělník, 4.4.).

První slabý výskyt nymf a vajíček **mer (*Cacopsylla* spp.)** na poupatech zaznamenán v okrese Kolín (Tismice, 1.4.).

První slabý výskyt nymf **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** na poupatech sledován v okrese Kolín (Tismice, 1.4.).

Líhnutí vajíček svilušky ovocné se sleduje 1x týdně od fenofáze rašení (53 BBCH). Na pěti náhodně vybraných místech výsadby se odebere na počátku rašení po jedné větvičce s vajíčky svilušky. Z každé větvičky se odřízne štítek kůry obsahující cca 100 vajíček a opatrně (aby se vajíčka nepoškodila) se přilepí štěpařským voskem apod. na podložní mikroskopické sklíčko nebo na dřevěnou destičku. Kolem štítku se vytvoří souvislý rámeček nanášením lékařské vazelíny, podložní sklíčka nebo dřevěné destičky (celkem pět) se zavěsí na pěti různých místech sadu do korun stromů a pravidelně se sleduje průběh líhnutí.

Ošetření akaricidy proti svilušce se signalizuje při zjištění 70–75 % vylíhlých larev ze zimních vajíček na neošetřených stromech.

Při výskytu 100 a více nymf mery na 100 květních pupenů nebo květních a listových růžic se doporučuje larvicidní ošetření.

Zjištěn první výskyt imag **květopase jabloňového (*Anthonomus pomorum*)** sklepaním z větví jabloní v sadu v okrese Mělník (Mělník, 4.4.).

Pozorování výskytu dospělých květopase se provádí 2 krát v týdenním intervalu v období zeleného pupene až myšího ouška, RF 54 – 56 BBCH, a to pomocí 30 sklepů z 30 plodných dvouletých větví. Práh škodlivosti je 1,5 až 3 brouci v průměru na jednou sklepnutí.

Ochrana: Jabloně se ošetřují v době úživného žíru brouků, od začínající fenofáze myšího ouška, jakmile se vyskytne jeden den s teplotou ve 14 hodin přesahující 17 °C. Za chladného jara nebo při malé násadě plodů se doporučuje ošetření za 14 dní opakovat. Protože květopas jabloňový klade jen do nerozvitých pupenů, ošetření v době květu je již neúčelné.

První slabý výskyt **pilatky jablečné (*Hoplocampa testudinea*)** na bílých lepových deskách pozorován v okrese Kutná Hora (Horušice 11.4.).

Potřeba ochrany se určuje na základě zjištění síly kladení škůdce v době opadávání korunních plátků. Náhodně se odebere 100 květů a binokulárním mikroskopem se pozoruje výskyt vajíček v místě hnědého vpichu na kališním plátku.

Práh škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 květů. Optimální doba chemické ochrany je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček, a to v době, kdy se alespoň u 50 % vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku.

Silný výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) pozorován v sadech v okrese Mladá Boleslav (Lítkovice u Kněžmostu, 2.4.).
(Pozorování a ochrana viz hrušně)

Peckoviny BROSKVOŇ (RF 67)

(vadnutí květů, většina korunních plátků opadlá)

První slabý výskyt příznaků kadeřavosti broskvoně (*Taphrina deformans*) v zahrádkách pozorován na listech v okrese Kolín (Velim, 9.4.).

První slabý výskyt samců obaleče východního (*Grapholita molesta*) monitorován v okrese Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 3. 4.) na feromonovém lapáku.

MERUŇKA (RF 69)

(konec kvetení, všechny korunní plátky opadlé, velikost plodů do 5 mm)

První slabý výskyt příznaků vadnutí listových růžic po infekci moniliniovou spálou meruňky (*Monilinia laxa*) zjištěn v okrese Kolín (Velim, 11.4.).

*Peckoviny je vhodné ošetřit proti moniliniové spále (*Monilinia laxa*) preventivně. Ochrana na počátku kvetení a při dokvétání se provádí, pokud jsou v době kvetení vhodné podmínky pro infekci (deštivé počasí a teploty pod 13 °C). Významnou součástí ochrany je odstraňování a likvidace napadených rostlinných částí včetně plodů.*

SLIVONĚ (RF 65)

(plný květ, nejméně 50 % květů otevřeno, první korunní plátky padají při dotyku)

První slabý výskyt imag pílatky švestkové (*Hoplocampa minuta*) na bílých lepových deskách pozorován v okresech Kolín (Velim, 31.3.), Mladá Boleslav (Březinka, 8.4.) a Nymburk (Polabec, 8.4.), první střední v okrese Mladá Boleslav (Březinka a Týnec u Dobrovice, 8.4.). Další střední výskyt zaznamenán v okrese Kolín (Velim, 9.4.).

První slabý výskyt imag pílatky žluté (*Hoplocampa flava*) na bílých lepových deskách pozorován v okresech Kolín (Velim, 31.3.), Mladá Boleslav (Březinka a Týnec u Dobrovice, 8.4.) a Nymburk (Polabec, 8.4.).

Pozorování: Zjišťování výskytu dospělců pílatky švestkové a pílatky žluté se provádí 2 krát týdně od začátku kvetení na bílých lepových deskách. Z počtu ulovených dospělců se vypočte průměrný počet ulovených jedinců na 1 lapač a den.

Ochrana: Ošetření proti dospělcům pílatek se zahájí bezprostředně po zjištění prvního výskytu imag na lepových deskách. Další možností je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček. Optimální doba pro začátek aplikace nastává v době, kdy se alespoň u 50 % vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku. Tomuto stadiu přibližně odpovídá i teplotní suma SET (h)=1900 °C měřená od začátku kalendářního roku.

První slabý výskyt samců obaleče švestkového (*Cydia funebrana*) ve feromonových lapácích zjištěn v okresech Kolín (Velim, 31.3.), Kutná Hora (Semtěš u Bílého Podolí, 8.4.), Mladá Boleslav (Březinka, Týnec u Dobrovice, 8.4.) a Nymburk (Polabec, 8.4.).

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, při zjištění dvou vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

První slabý výskyt poškození listů housenkami slupkových a pupenových obalečů (*Tortricidae*) pozorován v okrese Kolín (Velim, 11.4.).

Drobné ovoce RYBÍZ ČERVENÝ (RF 61-65)

(začátek květu: 10 % otevřených květů - plný květ: 50 % květů otevřených)

První slabé výskyty nymf mšice rybízové (*Cryptomyzus ribis*) pozorovány na listech v okresech Kolín (Kbel, Velim, 1.4.) a Příbram (Kosova Hora, 9.4.).

Ostatní

OKRASNÉ

MANDLOŇ TROJLALOČNÁ (*Prunus triloba*)

První silný výskyt příznaků vadnutí květů po infekci **moniliniovou spálou (*Monilinia laxa*)** zjištěn v okrasných výsadbách v okrese Kolín (Velim, 11.4.).

Ochrana viz meruňka.

JÍROVEC MAĎAL (*Aesculus hippocastanum*)

První silný výskyt samců **klíněnky jírovcové (*Cameraria ohridella*)** ve feromonovém lapáku byl pozorován v okrese Kolín (Tismice, 8.4.).

Ochrana: Shrabání a zničení opadaných listů na podzim významně redukuje škůdce. Chemická ochrana se provede od doby maximálního náletu samců do feromonového lapáku do začátku líhnutí housenek.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan a Ing. Josef Zajíc